

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**
(sediul Rîșcani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev, 3
Email: jrc@justice.md; Tel./fax: /+373 22/ 438002
www.instante.justice.md

Dosar nr. 3-1533/2025
28.08.2025

05-2733
28 08

25

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Chișinău str. Alexandru Lăpușneanu 28, MD2004

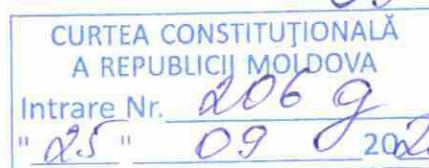
Judecătoria Chișinău sed. Rîșcani, Vă expediază conform competenței, copia încheierii nr. 3-1533/2025 din 26.08.2025 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate privind controlul de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova a constituționalității sintagmei „îndoieli întemeiate” din art.73 alin.(1) din Codul Vamal, în cauza de contencios administrativ înaintată de SRL „Centro Impex” către Serviciul Vamal privind anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Anexă :

- copia încheierii nr. 3-1533/2025 din 26.08.2025;
- copia cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 10 file;
- copia cererii de chemare în judecată, cu anexe.

Judecător

V. Jomiru-Niculiță

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

a sintagmei „îndoieli întemeiate” din cuprinsul articolului 73 alin.(1) Cod vamal

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

„11” iulie 2025

A.2. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. **Denumirea și sediul:** SRL „Centro Impex”, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 47, ap.(of.) 1
2. **Numărul și data înregistrării:** 1022600003600 din 25 ianuarie 2022
3. **Numele administratorului:** Bui Quoc Huy
4. **Numele reprezentantului:** Leșanu Tudor
5. **Profesia:** Avocat

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

1. În baza declarației vamale nr. MD208000 R16314 din 21.03.2025, întreprinderea „Centro Impex” SRL a prezentat spre vămuire mărfuri importate din Vietnam.
2. Prin Actul de inspecție al Serviciului Vamal MD208000R16324 întocmit de A. Roman din 27.03.2025 s-a menționat că *”valoarea mărfii nu poate fi determinată în conformitate cu art.72 alin.1”*.
3. În consecință, Serviciul Vamal a refuzat acceptarea metodei 1 de stabilire a valorii mărfii conform valorii de tranzacție și s-au aplicat următoarele taxe: Grila Forte Prostate Caps.N40 – 130,00 lei/amb.
4. Acest fapt a impus compania SRL „Centro Impex” să achite drepturi de import majorate cu suma de 91818,72 lei.
5. În întâmpinarea actului ilegal, SRL „Centro Impex” a înaintat la 04.04.2025 cerere prealabilă solicitând anularea Actului de inspecție al Serviciului Vamal MD208000R16324 întocmit de A. Roman din 27.03.2025, acceptarea valorii în vamă a mărfii declarate conform prețului de achiziție prin metoda 1 și dispunerea restituirii în beneficiul SRL „Centro Impex” suma drepturilor de import încasate suplimentar.
6. Prin Decizia Serviciului Vamal nr.28/11-7966 din 24.06.2025 s-a respins cererea prealabilă, fiind informați despre dreptul de a sesiza instanța de contencios administrativ pentru revendicarea drepturilor încălcate.

C. Obiectul sesizării

Obiect al prezentei sesizări îl constituie sintagma *„îndoieli întemeiate”* din art.73 alin.(1) din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021 având următorul cuprins: *„În cazul în care Serviciul Vamal are îndoieli întemeiate că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează la art. 72 alin. (2), acesta solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare.”*

Sintagma contestată din cuprinsul art.73 alin.(1) din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021 în redacția actuală este neclară și limitează drepturile subiectului declarării de a-și cunoaște întinderea drepturilor sale (art.20 Constituție), lăsând la discreția organului vamal posibilitatea discreționară de încălcare directă a dreptului de proprietate (art.46, 127 din Constituție) prin neacceptarea valorii în vamă a mărfii conform metodei de tranzacție pentru orice alegații pe care Serviciul Vamal le cataloghează ca fiind îndoieli întemeiate.

D. Legislația pertinentă:

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate (proeminența dreptului).

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului și Libertăților

Fundamentale sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 1 Protocol 1

Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale.

Prevederile relevante ale Codului vamal nr.95/2021 sunt următoarele:

Articolul 71

Domeniul de aplicare

În scopul aplicării măsurilor tarifare și netarifare stabilite de legislația ce reglementează domenii specifice privind schimbul de mărfuri, valoarea în vamă a mărfurilor se determină în conformitate cu art. 72 și 80.

Articolul 72

Metoda de determinare a valorii în vamă bazată pe valoarea de tranzacție

(1) Baza inițială pentru valoarea în vamă a mărfurilor este valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri, ajustat, dacă este cazul, atunci când acestea sunt vândute pentru export către teritoriul vamal.

(2) Prețul efectiv plătit sau de plătit este suma tuturor plăților efectuate sau de efectuat de către cumpărător vânzătorului sau de către cumpărător unui terț în beneficiul vânzătorului pentru mărfurile importate și cuprinde toate plățile efectuate sau de efectuat drept condiție a vânzării mărfurilor importate.

(3) Valoarea de tranzacție se aplică numai atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) nu există alte restricții privind dispunerea de mărfuri sau utilizarea acestora de către cumpărător decât cele care:

a) sunt impuse sau prescrise prin lege sau de către autoritățile publice;

b) limitează zonele geografice în care mărfurile pot fi revândute;

c) nu afectează în mod substanțial valoarea în vamă a mărfurilor;

2) vânzarea sau prețul nu depinde de unele condiții sau prestații pentru care valoarea nu se poate determina în raport cu mărfurile de evaluat;

3) nicio parte a profitului din nicio revânzare, dispunere sau utilizare ulterioară a mărfurilor de către cumpărător nu revine direct sau indirect vânzătorului, decât în cazul în care se poate efectua o ajustare adecvată;

4) nu există nicio legătură între cumpărător și vânzător sau relația existentă între ei nu influențează prețul.

(4) În sensul prezentului capitol, două persoane se consideră legate dacă este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:

1) una dintre ele face parte din conducerea sau consiliul de administrație al celeilalte persoane;

- 2) persoanele sunt recunoscute juridic ca parteneri de afaceri;
- 3) una dintre ele este angajatorul celeilalte;
- 4) o terță parte este proprietar, controlează sau deține direct sau indirect 5% sau mai mult din acțiunile sau cotele-părți emise cu drept de vot de ambele persoane;
- 5) una dintre ele o controlează pe cealaltă în mod direct sau indirect;
- 6) ambele sunt controlate în mod direct sau indirect de către o terță persoană;
- 7) împreună controlează direct sau indirect o terță persoană;
- 8) sunt membri ai aceleiași familii. Se consideră membri ai aceleiași familii următoarele persoane:

- a) soț și soție;
- b) părinți și copii;
- c) frați și surori;
- d) părinți adoptivi și copii adoptați;
- e) bunici și nepoți;
- f) unchi sau mătușă și nepoți de la soră sau frate;
- g) socri și ginere sau noră;
- h) cumnați și cumnate.

(5) Persoanele care sunt asociate în afaceri în sensul că una dintre ele este agentul, distribuitorul sau concesionarul exclusiv al celeilalte, indiferent de denumirea utilizată, sunt considerate legate numai dacă se încadrează într-unul din criteriile de la alin. (4).

(6) În sensul alin. (4) pct. 5)–7), se consideră că o persoană controlează o altă persoană atunci când prima deține, de drept sau de fapt, putere de decizie asupra celei din urmă.

Articolul 73

Neacceptarea valorilor de tranzacție declarate

(1) În cazul în care Serviciul Vamal are **îndoieli întemeiate** că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează la art. 72 alin.

(2), acesta solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare.

(2) În cazul în care îndoielile Serviciului Vamal nu sunt eliminate, acesta decide că valoarea mărfurilor nu se poate determina în conformitate cu art. 72 alin. (1).

Articolul 80

Metode secundare de determinare a valorii în vamă

(1) În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor nu poate fi determinată prin aplicarea art. 72, se aplică succesiv pct.1) –4) din alin.(3) al prezentului articol, până la primul dintre punctele respective care permite determinarea acesteia.

(2) Ordinea în care se aplică dispozițiile de la alin. (3) pct.3) și 4) se inversează la cererea declarantului.

(3) Valoarea în vamă determinată prin aplicarea alin. (1) este:

1) valoarea de tranzacție a mărfurilor identice vândute pentru export către teritoriul vamal și exportate în același sau aproximativ același moment cu mărfurile care se evaluează;

2) valoarea de tranzacție a mărfurilor similare vândute pentru export către teritoriul vamal și exportate în același sau aproximativ același moment cu mărfurile care se evaluează;

3) valoarea bazată pe prețul unitar la care mărfurile importate sau mărfurile identice ori similare cu cele importate sunt vândute pe teritoriul vamal, în cea mai mare cantitate totală, către persoane care nu sunt legate cu vânzătorii; sau

4) valoarea calculată a mărfii, care constă în suma:

a) costului sau valorii materialelor și fabricării sau altor transformări în procesul de fabricare a mărfurilor importate;

b) unui cuantum al profitului și cheltuielilor generale egale cu cele care se reflectă în mod obișnuit în vânzările de mărfuri de aceeași clasă sau același tip cu mărfurile evaluate care sunt fabricate de producători în țara exportatoare pentru a fi exportate în Republica Moldova;

c) costului sau valorii elementelor menționate la art. 74 alin. (1) pct. 5).

(4) În cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea alin. (1), aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale:

a) Acordului referitor la punerea în aplicare a art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994;

b) art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994.

E. Argumentarea pretenției încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

7. Conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale (HCC nr. 16/2020; HCC nr. 9/2023; HCC nr. 37/2021), orice normă legală care restrânge exercițiul unui drept fundamental trebuie să îndeplinească standardul calității legii, care presupune: claritate; previzibilitate pentru subiectul de drept; posibilitatea de a regla conduita proprie în raport cu norma juridică.
8. Sintagma „îndoieli întemeiate” nu este definită nici în Codul vamal, nici în alt act normativ cu forță juridică, ceea ce conduce la: imposibilitatea identificării elementelor obiective care ar putea justifica apariția „îndoielilor”, lipsa unei delimitări între o suspiciune rezonabilă și un arbitrar administrativ și încălcarea exigențelor de previzibilitate și accesibilitate ale normei juridice.
9. Astfel, în absența unei reglementări explicite, norma contestată permite Serviciului Vamal să refuze aplicarea metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă pentru motive subiective sau extralegale, cum s-a întâmplat în speța SRL „Centro Impex”, ceea ce contravine art. 23 alin. (2) din Constituție („Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”).
10. Sintagma „îndoieli întemeiate” este o noțiune generică lăsând la discreția organului vamal invocarea oricăror motive superficiale pentru a refuza acceptarea valorii în vamă a mărfii conform metodei de tranzacție. Odată ce legea nu este clară, discreția organului vamal se poate transforma cu ușurință într-un arbitrar așa cum a fost cazul din speța pendine.
11. Într-un stat de drept, discreția autorității administrative trebuie să fie ghidată de criterii clare, inteligibile și **verificabile**, tocmai pentru a evita transformarea prerogativelor legale în privilegii arbitrare. Or, sintagma contestată permite exact contrariul: o marjă nelimitată de apreciere a Serviciului Vamal, nesupusă vreunei rigori legale, decuplată de cerințele de transparență, raționalitate și obiectivitate.
12. Această carență nu este pur formală. Ea se traduce în practică în zeci de situații în care Serviciul Vamal:

- refuză aplicarea metodei de tranzacție chiar dacă sunt întrunite condițiile art. 72 – pe rolul Judecătoriei Chișinău sunt deja zeci de litigii între SRL „Centro Impex” și Serviciul Vamal asupra arbitrariului acestei autorități în aplicarea acestei instituții;
 - invocă elemente extralegale (formulări „vagi”, contracte „prea generale”, lipsa mesajelor explicite în corespondență) drept temei pentru majorarea nejustificată a valorii în vamă;
 - transferă sarcina probării asupra importatorului, sub sancțiunea imediată a recalculării taxelor.
13. Deși, același articol 73 alin.(1) utilizează și sintagma *”la fel cum se menționează la art. 72 alin. (2)”* ceea ce ar impune Serviciul Vamal să refuze acceptarea metodei de tranzacție doar atunci când nu sunt întrunite cumulativ condițiile de la art.72 alin.(2) Cod vamal, totuși în practică constatăm că uzând de formula *”îndoieli întemeiate”* organul vamal refuză acceptarea acestei metode pentru orice motiv.
14. În speță, niciun dintre motivele invocate în Actul de inspecție contestat nu se referă la condițiile stabilite în art.72 alin.(2) Cod vamal, fiind opinii subiective care așa cum se exprimă organul vamal în conținutul actului *”constituie îndoieli în opinia lor”* precum:
- contractul este general;
 - corespondența comercială prezintă un conținut vag și nu este indicat în mesaje că anume despre marfa importată se vorbește;
 - actul de verificare este completat doar de către importator.
15. Admitem că scopul legislatorului a fost de a asigura aplicarea unitară a legii și excluderea arbitrariului prin atribuirea a două obligații în sarcina Serviciului Vamal:
- a) să demonstreze că s-au întemeiat îndoielile privind valoarea declarată a mărfii și,
 - b) îndoielile constatate se referă la condițiile stabilite în art.72 alin.(2) Cod vamal.
16. Totuși, deși ipotetic s-a dorit să se clarifice și să evite arbitrariul în determinarea valorii în vamă a mărfii, totuși prin includerea sintagmei *”îndoieli întemeiate”* s-a lăsat organului vamal să înțeleagă că este în drept să refuze acceptarea valorii în vamă conform metodei de tranzacție pentru orice îndoieli. Iar de aici dacă ne raportăm la datele speței s-a refuzat acceptarea metodei respective pentru niște alegații străine Codului vamal.
17. Astfel, chiar dacă admitem că scopul urmărit de legislator nu a fost cel aplicat în practică de Serviciul Vamal, totuși prin includerea sintagmei *”îndoieli întemeiate”* legislatorul lasă loc de interpretări. Aceste interpretări sunt aplicate cu rea-credință de către Serviciul Vamal încălcând dreptul de proprietate al subiecților declarării vamale întru-cât ultimii sunt impuși abuziv să achite taxa vamale majorate prin efectul neacceptării valorii în vamă a mărfii conform metodei de tranzacție.
18. Considerăm că dreptul de proprietate nu poate fi lăsat la discreția unui organ administrativ fără a determina limitele exacte în care organul vamal își poate manifesta dreptul discreționar. Acest aspect este unul esențial și determinant întru-cât discreția manifestată abuziv de Serviciul Vamal prin utilizarea sintagmei *”îndoieli întemeiate”* deja iscă nenumărate litigii în instanțele naționale în care importatorii sunt impuși arbitrar și nejustificat să achite drepturi de import suplimentare în legătură cu neacceptarea metodei nr.1.
19. Aplicarea abuzivă a sintagmei *”îndoieli întemeiate”* generează consecințe directe asupra patrimoniului întreprinzătorilor. În speță, refuzul Serviciului Vamal de a aplica metoda tranzacției (metoda 1), în temeiul unor „îndoieli” neprobate și neîncadrate în art. 72 alin. (3) Cod vamal, a impus SRL „Centro Impex” o sarcină fiscală suplimentară în valoare de 91818,72 lei.

20. Într-un stat de drept, drepturile economice ale persoanelor fizice și juridice trebuie să se bucure de protecție eficientă și de norme clare. În mod contrar, sintagma „îndoieli întemeiate” generează imprevizibilitate fiscală pentru toți importatorii; creează mecanisme de presiune administrativă asupra operatorilor economici; subminează încrederea investitorilor și în concret SRL „Centro Impex” prejudiciat într-un mod imprevizibil și disproporționat.
21. Constituția garantează dreptul la proprietate privată (articolul 46 alin. (1)), precum și realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății (articolul 127 alin.(2)). Aceste dispoziții constituționale obligă statul și alte autorități publice să respecte dreptul de proprietate al persoanelor private și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu o dreaptă și prealabilă despăgubire (articolul 46 alin. (2) din Constituție).
22. Articolele 46 și 127 din Constituție își găsesc corespondența în dispozițiile articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează, în esență, dreptul de proprietate. Deși articolul 1 din Protocolul nr. 1 se aplică bunurilor existente și nu creează niciun drept de a le dobândi, în anumite condiții „speranța legitimă” de a obține o valoare patrimonială poate beneficia de protecția dreptului de proprietate (*Béláné Nagy v. Ungaria* [MC], 13 decembrie 2016, §§ 72, 74). Așadar, alte drepturi și interese care constituie bunuri pot fi, de asemenea, considerate „drepturi de proprietate” și, prin urmare, „bunuri” în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. „Bunurile” pot fi „bunuri reale”, inclusiv creanțe în legătură cu care solicitantul poate argumenta că are cel puțin o „așteptare rezonabilă și legitimă” de a obține exercitarea efectivă a unui drept de proprietate (*Hamer v. Belgia*, 27 noiembrie 2007, § 75).
23. Potrivit jurisprudenței Curții Europene, conceptul de „bun” din prima parte a articolului 1 din Protocolul nr. 1 are un sens autonom care nu se limitează la proprietatea asupra bunurilor fizice și este independent de clasificarea formală din dreptul intern. Problema care trebuie examinată este dacă circumstanțele cauzei, avute în vedere în ansamblu, justifică dreptul persoanei la un interes patrimonial protejat de articolul 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Zwierzynski v. Polonia*, 19 iunie 2001, § 63; *Saghinadze și alții v. Georgia*, 27 mai 2010, § 103; *Kalandadze v. Rusia*, 5 septembrie 2017).
24. Republica Moldova are obligația constituțională de a garanta mediul economic și libertatea comerțului în condiții de siguranță juridică. În lipsa unei reglementări clare, sintagma „îndoieli întemeiate” devine: o amenințare fiscală latentă pentru orice agent economic; o sursă de nesiguranță contractuală pentru investitorii străini; un mecanism de incertitudine continuă în aplicarea normei vamale.
25. Fiecare mărfă importată riscă să devină obiectul unui conflict juridic, fără ca importatorul să aibă certitudinea că poate evita, prin diligență și bună-credință, apariția unei suspiciuni administrative. Aceasta contravine valorilor protejate de art. 1 alin. (3) din Constituție: dreptatea, demnitatea umană, securitatea economică și libera dezvoltare.
26. De asemenea, încalcă art. 4 din Constituție – care consacră primatul reglementărilor internaționale în materie de drepturi fundamentale, inclusiv tratatele comerciale și vamale la care Republica Moldova este parte (precum Acordul GATT).
27. Considerăm că deficiențele prevederilor sintagmei din art.73 alin.(1) Cod vamal sunt similare cu cele abordate de Curtea Europeană în cauza *Liivik v. Estonia*. În această cauză, Curtea Europeană a reținut că criteriile utilizate de instanțele naționale pentru a stabili că reclamantul

a cauzat un prejudiciu „*considerabil intereselor statului*” în calitate de funcționar public de rang înalt și că acțiunile sale au fost incompatibile cu „*interesul general al justiției*” erau prea vagi. Curtea Europeană nu a fost convinsă că persoana ar fi putut să prevadă în mod rezonabil riscul de a fi acuzat și condamnat pentru faptul că prin acțiunile sale a provocat daune semnificative intereselor statului, din motiv că norma penală implica **utilizarea unor noțiuni largi și criterii de natură vagă, încât dispoziția penală nu corespundea calității legii cerute în sensul Convenției, în ceea ce privește efectele sale de claritate și previzibilitate** (§§ 100-101)

28. Deși obiectul prezentei sesizări nu privește materia penală, totuși considerentele Curții Europene în cauza Liivik v. Estonia sun valabile și urmează a fi aplicate *mutatis mutandis* și în prezenta cauză în măsura în care Curtea Europeană a statuat că utilizarea unor noțiuni generice (ex. îndoieli întemeiate) pentru a impune în speță o sarcină pecuniară suplimentară unei persoane sunt incompatibile cu Convenția.
29. În speța pendinte (SRL „Centro Impex” vs Serviciul Vamal), formula „*îndoieli întemeiate*” din art. 73 alin. (1) Cod vamal are aceleași vicii pe care CEDO le-a sancționat în Liivik: imprevizibilitate, lipsă de claritate și riscul de abuz administrativ. Dreptul de a importa bunuri și de a nu fi supus unei sarcini fiscale disproporționate constituie un „bun” protejat, iar impunerea discreționară a unor taxe suplimentare în baza unor suspiciuni nedefinite reprezintă o ingerință inadmisibilă.
30. În mod similar în Hotărârea nr. HCC22/2017 din 27.06.2017, Curtea Constituțională a statuat că noțiuni generice ca „daune considerabile” sunt incompatibile cu art.23 din Constituție, oferind organului penal dreptul la estimări subiective – fapt inadmisibil.
31. În mod similar, sintagma contestată nu oferă o claritate pentru SRL „Centro Impex” cum ar trebui să-și alinieze conduita și să evite afectarea patrimoniului său, în măsura în care a achitat prețul mărfii declarat organului vamal, respectă cumulativ condițiile exhaustive din art.72 alin.(2) Cod vamal, iar în final statul prin intermediul Serviciului Vamal sub paravanul sintagmei „*îndoieli întemeiate*” invocă diverse alegații subiective cu caracter arbitrar și străine cadrului legal pentru a încasa nejustificat drepturi de import suplimentare.

F. CERINȚELE AUTORULUI

Prin prezenta, autorul solicită admiterea spre examinare în fond a excepției de neconstituționalitate și declararea ca neconstituțională a sintagmei „*îndoieli întemeiate*” din cuprinsul articolului 73 alin.(1) Cod vamal.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Subsemnatul Tudor Leșanu, acționând în calitate de reprezentant convențional al SRL „Centro Impex” declar pe propria onoare că informațiile prezentate Înaltei Curți sunt veridice.

Cu înaltă considerație, avocat Tudor Leșanu

ÎN C H E I E R E

26 august 2025

mun.Chisinau

Judecatorul Judecatoriei Chisinau, sediul Riscani, Veronica Jomiru-Niculița, specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, examinând cererea depusă de avocatul reclamantului SRL„Centro Impex”, Tudor Leșanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de SRL„Centro Impex” către Serviciul Vamal privind anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă :

La 18.06.2025, SRL„Centro Impex” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciul Vamal privind anularea actului de inspecție al Serviciului Vamal nr.MD208000R16324 din 27.03.2025 și obligarea emiterii actului administrativ favorabil de acceptare a valorii în vamă a mărfii conform valorii de tranzacție și restituirea sumei încasate suplimentar în mărime de 91818,72 lei.

La 15.07.2025, avocatul reclamantului a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate privind controlul de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova a constituționalității sintagmei „îndoilei întemeiate” din art.73 alin.(1) din Codul Vamal.

Studiind materialele cauzei, analizand argumentele ce vizează ridicarea excepției de neconstituționalitate și raportandu-le exigențelor instituite în acest sens, judecătorul considera necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale a Republicii Moldova.

În corespundere cu art.2 alin (2) din Codul administrativ, *anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai daca aceasta reglementare este absolut necesara și nu contravine principiilor prezentului cod.*

În acord cu art.195 din Codul administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoara conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzator prevederile Codului de procedura civila, cu exceptia art. 169- 171.*

În conformitate cu art.12¹ din Codul de procedura civila, *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Presedintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizeaza Curtea Constituțională.*

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept sa se pronunte asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii urmatoarelor condiții:

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevazute la art. 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;*

a) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*

b) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*

c) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate.*

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune

niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odata cu fondul cauzei.

La caz, judecătorul reține că autorul cererii invocă neconstituționalitatea sintagmei „îndoieli întemeiate” din art.73 alin.(1) Codul Vamal.

La fel, judecătorul atestă că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate enunțată întrunește exigențele legale și urmează a fi admisă, or, obiectul excepției intră în categoria actelor prevazute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, excepția este ridicată de către subiectul abilitat de lege cu acest drept, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale a Republicii Moldova, având ca obiect prevederile contestate.

Conform art.art.2, 195, 230 Cod administrativ, art.art.12¹, 269-270 CPC, judecătorul

D i s p u n e:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza de contencios administrativ intentată de SRL„Centro Impex” către Serviciul Vamal privind anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei „îndoieli întemeiate” din art.73 alin.(1) din Codul Vamal.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova copia acțiunii, prezenta încheiere și sesizarea.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Judecător

Veronica Jomiru-Niculița